

Lisans Tezi

**ÖMER SEYFETTİN HİKÂYELERİ 1.
CİLTTEKİ İLK YİRMİ HİKÂYENİN**

SÖZ VARLIĞI

**(Hülya Argunşah Tarafından Hazırlanan
4 Ciltlik Külliyat Esasında)**

BETÜL TOPRAK

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

29 Mayıs Üniversitesi, İstanbul

HAZİRAN 2020

**ÖMER SEYFETTİN HİKÂYELERİ 1. CİLTTEKİ İLK YİRMİ HİKÂYENİN
SÖZ VARLIĞI**

**(Hülya Argunşah Tarafından
Hazırlanan 4 Ciltlik Külliyat Esasında)**

Betül Toprak

Danışman: Dr. Öğr. Göksel ÖZTÜRK

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi

Edebiyat Fakültesi

Lisans Bitirme Tezi Yönetmeliği Uyarınca

Türk Dili ve Edebiyatı bölümü

LİSANS BİTİRME TEZİ

Olarak Hazırlanmıştır

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Betül TOPRAK

27 Haziran 2020

İÇİNDEKİLER

BEYAN.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖN SÖZ	vi
BİRİNCİ KISIM	
1.GİRİŞ.....	1
1.1.ÖMER SEYFETTİN KİMDİR?.....	1
1.2 ÖMER SEYFETTİN'İN ESERLERİ.....	2
1.3 ÖMER SEYFETTİN TÜRK DİLİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİ.....	4
2.ÖMER SEYFETTİN'İN ESERİ.....	5
3. ÖMER SEYFETTİN ESERLERİ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	6
İKİNCİ KISIM	
4.TÜRKÇE KELİMELER.....	7
5.YAPIM EKİ ALARAK TÜRKÇELEŞEN YABANCI KELİMELER.....	24
5.1ARAPÇA KÖKENLİ YAPIM EKİ ALAN KELİMELER.....	24
5.2FARŞA KÖKENLİ YAPIM EKİ ALAN KELİMELER.....	26
5.3DİĞER YAPIM EKİ ALAN KELİMELER.....	26
6.ARAPÇA KELİMELER.....	28
7.FARŞA KELİMELER.....	50
8.YUNANCA KELİMELER.....	54
9.FRANSIZCA KELİMELER.....	54

10.İTALYANCA KELİMELER.....	53
--	-----------

11.LATİNCE	
KELİMELEER.....	53
12.İNGİZLİZCE	
KELİMELEER.....	53
13.SİRPÇA	
KELİMELEER.....	54
14.ÇİNCE	
KELİMELEER.....	54
15.MACARCA KELİMELEER.....	54
16.ÖZEL ADLAR VE KAVRAM ADLARI.....	55
17.YER	
ADLARI.....	55
18.BİRLEŞİK	
KELİMELEER.....	55
18.1 TÜRKÇE- TÜRKÇE BİRLEŞİK KELİMELEER.....	55
18.2 TÜRKÇE- ARAPÇA BİRLEŞİK KELİMELEER.....	59
18.3 ARAPÇA- TÜRKÇE BİRLEŞİK KELİMELEER.....	59
18.4 ARAPÇA-ARAPÇA BİRLEŞİK KELİMELEER.....	59
18.5 ARAPÇA- FARŞÇA BİRLEŞİK KELİMELEER.....	60
18.6 FARŞÇA- TÜRKÇE BİRLEŞİK KELİMELEER.....	60
18.7 FARŞÇA- ARAPÇA BİRLEŞİK KELİMELEER.....	60
18.8FRANSIZCA-İTALYANCA BİRLEŞİK KELİMELEER.....	60
19.SONUÇ.....	61
20.KAYNAKLAR.....	62

ÖZET

Bu çalışmada Ömer Seyfettin Bütün Eserleri- Hikâyeler 1. Ciltteki ilk yirmi hikâyenin söz varlığı incelenmiştir. Bu çalışma; Özet, Ön söz, Giriş, İnceleme ve Sonuç bölümlerinden oluşmaktadır. Çalışmanın amacı Ömer Seyfettin hikâyelerinin söz varlıklarının dağılımını tespit etmektir. Bu amaçla çalışmada öncelikle Ceval Kaya tarafından hazırlanan “Cibakaya 2.0” ile programıyla işlendi. Metinlerde toplam 28528 kelimeye ulaşıldı. Bunlardan 10721’i madde başıdır. Bulunan bu kelimeler üzerinde yapılan çalışma sonucunda; 1143 Türkçe,1525 Arapça, 237 Farsça, 23 Yunanca , 104 Fransızca, 31 İtalyanca, 8 Latince kelime, 14 İngilizce kelime, 2 Sırpça, 2 Çince son olarak 1 Macarca kelime tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Söz varlığı, Ömer Seyfettin, yabancı kelimeler, Türkçe kelimeler, hikaye

ABSTRACT

In this thesis, Ömer Seyfettin's All Works - Stories 1. The vocabulary of the first twenty stories in the skin is examined. This work; It consists of Summary, Preliminary Word, Introduction, Review and Conclusion sections. The aim of the study is to determine the distribution of vocabulary of Ömer Seyfettin stories. For this purpose, the study was firstly processed with the program "Cibakaya 2.0" prepared by Ceval Kaya. A total of 28528 words were reached in the texts. 10721 of these are per item. As a result of the study on these found words; 1143 Turkish, 1525 Arabic, 237 Persian, 23 Greek, 104 French, 31 Italian, 8 Latin words, 14 English words, 2 Serbian, 2 Chinese words and finally 1 Hungarian word.

Key words: vocabulary, Ömer Seyfettin, foreign words, Turkish words, story.

ÖN SÖZ

Bu tez çalışmasında Hülya Arğunşah tarafından hazırlanan Ömer Seyfettin Bütün Eserleri-Hikâyeler 1 adlı kitaptaki ilk 20 hikâyenin söz varlığı bakımından araştırılması yapılmıştır. Bu inceleme sırasında Dergâh yayınlarının Eylül 2017 tarihinde yayınlanan 5.baskısı kullanılmıştır. Kelimeler temel olarak; (Arapça, Farsça ve Türkçe) kökenleri bakımından incelenip diğer dillerden Türkçeye geçmiş kelimeler tespit edilmiştir.

Eser ilk olarak dijital ortama aktarılmıştır. Daha sonra ise ‘‘Cibakaya 2.0’’ programı ile işlenerek sözlük elde edilmiştir. Sözlükler yardımıyla sözcükler üzerine yapılan çalışma ile kelimelerin kökenleri tespit edilmiş sayısal verilere ulaşılmıştır.

Tez, Özet, Ön söz, Giriş, İnceleme ve Sonuç bölümlerinden oluşmaktadır. Tezin ön sözünde tezin inceleniş süreci, izlenen yol ve hangi kaynakların yararlanıldığı hakkında bilgi verilmiştir.

Giriş bölümünde ise Ömer Seyfettin hayatı, eserleri ve Türk dili ile ilgili görüşleri hakkında kısa bilgiler verilmiştir.

Tezin inceleme bölümünde Ömer Seyfettin’in ilgili hikâyelerinde yer alan kelimeler tasnif edilerek incelenmiş ve alfabetik olarak sıralanmıştır.

Sonuç kısmında ise elde edilen bilgiler değerlendirerek paylaşılmıştır.

Tez çalışması sürecinde çalışmanın konu seçiminde, işlenişinde ve oluşumunda yardımını esirgemeyen ve bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan sayın hocam Dr. Öğr. Üyesi Göksel ÖZTÜRK’e teşekkür ederim

BETÜL TOPRAK

Haziran/2020-İSTANBUL

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ

1.1.ÖMER SEYFETTİN KİMDİR?

Ömer Seyfettin; 11 Mart 1884'te Gönen'de doğdu. 06 Mart 1920'de İstanbul'da hayatını kaybetti. Eğitim hayatı öncelikle Mekteb-i Osmanîye'de başladı. Daha sonra Askeri Baytar Rüştiyesi'nin subay çocukları için açılmış özel sınıfına kaydedildi. Bu okulu 1896 yılında tamamlayarak Kuleli Askeri İdadisi'ne yazıldı. Daha sonra ise Edirne idadisine yazıldı. İlk edebi çalışmalarına burada başladı. Ve son olarak İstanbul'a geldi ve Mekteb-i Harbiye-i Şahâne'ye başladı. Ömer Seyfettin, mezuniyetinin ardından piyade asteğmeni rütbesiyle, merkezi Selanik'te bulunan Üçüncü Ordu'nun İzmir Redif Tümeni'ne bağlı Kuşadası Redif Taburu'na tayin edildi. Babası subaydı, kendisi de eğitimine babası gibi asker okulların devam etmişse de yazar ve gazeteci kimliği daha ağır basmaktadır.

Ömer Seyfettin 1909 senesinde Selanik Üçüncü Ordu'da vazifelendirildi. Manastır, Pirlepe, Köprülü gibi bölgelerde görev aldı. Razlık kasabasının Yakorit köyünde bölük komutanlığı yaptı.

Görevleri sırasında edindiği izlenimler ile Balkan çetelerinin Türk düşmanlıklarını konu edinen ‘‘Bomba’’, ‘‘Beyaz Lale’’, ‘‘Tuhaf Bir Zulüm’’ isimli hikâyeleri yazdı. Yazıları İstanbul'da ve Selanik'te çıkan çeşitli dergilerde yayımlandı. Ali Canip'e yazdığı meşhur mektubu bu sıra Yakorit'te yayımlanmıştır. Ömer Seyfettin'in dil konusun görüşlerini özetleyen bu mektup, Yeni Lisan hareketinin başlamasına sebep olmuştur.

1910 senesinde tazminatını ödeyip askerlik görevinden ayrıldı. Hayatını yazar ve öğretmen olarak sürdürmek için Selanik'e yerleşti. Hüsn ve Şiir dergisinin adı, Akil Koyuncu'nun isteği üzerine Genç Kalemlere çevrildikten sonra Nisan 1911'de Ömer Seyfettin'in Yeni Lisan adlı ilk başyazısı imzasız olarak yayınlandı.¹

¹ https://www.turkedebiyati.org/yazarlar/omer_seyfettin.html

Çağdaş Türk öykücülüğünün ve Milli Edebiyat akımının öncülerindedir. Türkçülük akımına önem vermiştir.²

Ömer Seyfettin, Genç Kalemler dergisinde göreve yapmak amaçlı askerliği bıraksa da Balkan Savaşı'nda tekrar subay olarak orduya dönmüştür. Balkan Savaşı'nın Yanya Kuşatması'nda esir düşen Ömer Seyfettin; Piç, Mehdi, Hürriyet Bayrakları adlı hikâyeleri esir olduğu dönemde kaleme almıştır. Yazar Ömer Seyfettin bir yıllık esaretten sonra İstanbul'a dönerek askerliği bırakmıştır.

Yazar İstanbul'da Türk sözü dergisinin başyazarlığını yapmaya başlamış ve Türkçü fikirleri ile Türk Edebiyatı'nın gelişmesi, düşünsel ve yazınsal edebiyatın halka aktarılmasını büyük faaliyet göstermiştir.

Ömer Seyfettin ölümüne kadar pek çok eser kaleme aldı. Bu dönemde 10 kitap yazan yazar 140'a yakında hikâye yazdı. Hikâye ve makaleleri Yeni Mecmua, Şair, Donanma, Büyük Mecmua, Yeni Dünya, Diken, Türk Kadını gibi dergilerle Vakit, Zaman ve İfham gazetelerinde yayımlandı. Seyfettin, bir yandan öğretmenlik görevini sürdürdü.

Ömer Seyfettin'in ölümü hastanede yalnız oldu. Ünlü yazarı hastanede kimse tanıymıyordu. Bu yüzden sahipsiz olduğu düşünüldü ve bedeni kadavra olarak kullanılmak istendi. Tıp öğrencilerinin etrafında toplandığı ceset kadavra yapılmak üzere kesildi. Daha sonra gazetede fotoğrafının yayınlanması üzerine Ömer Seyfettin'i tanıyanlar oldu ve hastaneden cesedini alarak cenazesi önce Kadıköy Kuşdili Mahmut Baba Mezarlığı'na defnedildi. Fakat daha sonra buradan yol geçeceği gerekçesiyle mezarı Ağustos 1939'da Zincirlikuyu Mezarlığı'na nakledildi.

1.2 ÖMER SEYFETTİN'İN ESERLERİ

Roman

Ashâb-ı Kehfimiz (1918), Efruz Bey (1919), Yalnız Efe (1919)

Risale

² https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%96mer_Seyfettin

Yarınkı Turan Devleti

Öykü

Ömer Seyfettin'in 140'dan fazla hikayesi bulunmaktadır bazıları şunlardır.

Acaba Ne idi?, Acıklı Bir Hikâye, And, Kaşığı, Aşk Dalgası, Aşk ve Ayak Parmakları, Apandisit, At, Ayın Takdiri, Ay Sonunda, Baharın Tesiri, Bahar ve Kelebekler, Balkon, Birdenbire, Pembe İncili Kaftan, Başını Vermeyen Şehit...³

³ <https://www.antoloji.com/omer-seyfettin/hayati/>

1.3 ÖMER SEYFETTİN TÜRK DİLİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİ

Ömer Seyfettin tam anlamıyla bir Türk milliyetçisidir. II. Meşrutiyet sonrasında başlayan Millî edebiyat akımının dil kuramcısı ve edebiyatçısıdır. Ömer Seyfettin'in, Milli edebiyat'ın öncüsü olan *Genç Kalemler* dergisinde yayınlanan'' Yeni Lisan'' makalesi ile dilde sadeleşme bir hareket olarak görülmeye başlandı. Türk milliyetçiliğini uyandırmak için eserlerinde milli dil ve milli edebiyat üzerine yoğunlaştı. Ömer Seyfettin öncelikli olarak Türkçenin, yabancı kökenli tüm sözcüklerden temizlenmesi için uğraştı. Tamamen milli bir dilin, kültür milliyetçiliğini sağlamlaştıracağını savundu. Ömer Seyfettin, edebi dilin, halkın konuştuğu şekilde yalın ve anlaşılır olması gerektiğini savunmuştur. Bu fikrini de eserlerinde uygulamıştır. Bugün bile Ömer Seyfettin'in eserleri sadeleştirme gerekmesizin anlaşılabilir olarak okunur.

Ömer Seyfettin, Türk konuşma ve edebi dilinin yalnızca Türkçe kelimelerden oluşması gerektiğini söyler. Ziya Paşa, Namık Kemal, Muallim Naci gibi şairlerin dönemlerinde millet ile devlet kavramları tam olarak ayırt edilemediğinden bu dile Osmanlıca dediler. Fakat yaşanan olaylar sonrasında anlaşılıyor ki devlet ile millet farklı kavramlardır. Tek bir devlet içerisinde bir çok millet barındırabilir. Osmanlı Devleti'nde Araplar, Arapça; Türkler, Türkçe; Rumlar, Rumca konuşurdu. Bu yüzden devletin adı Osmanlı diye lisanın adı da Osmanlıca'dır demek doğru olmaz. Ayrıca Osmanlıca'nın kelime dağarcığının çok uluslu olmasını eleştirir. Ömer Seyfettin'in Osmanlıca'daki kelimelerin Arapça, Farsça ve Türkçe kelimeler ağırlıkta olması nedeniyle Osmanlıca ne bir Farsî ne bir Arap ne de bir Türk tarafından tam olarak anlaşılamayacağını söyler.

Tarih boyunca dilimize farklı dillerin kelimelerini almışız. Bu kelimeler bazen Arapça, Farsça olurken bazen Fransızca, İngilizce oluyor.

Ömer Seyfettin lisanın, sözlük kullanmadan anlaşılır olması gerektiğini savunur. Bunun için bir çaba göstermeliyiz der çünkü dil için "dil, canlı bir varlıktır" diyerek hiçbir çaba göstermeden, lisanın sadeleşmesini beklemek imkansızdır.⁴

i

⁴ <https://goyaloji-blog.tumblr.com/post/13116729226/%C3%B6mer-seyfettinin-bazi-makalelerinde-dil-ile>

2.ÖMER SEYFETTİN'İN ESERİ

Bu çalışmada Hülya Argunşah tarafından 4 cilt halinde hazırlanan Ömer Seyfettin Bütün Eserler Hikayeler 1. Cilt esas alınmıştır. Birinci cilt içinde Ömer Seyfettin'in 39 hikayesi bulunmaktadır. Bu tez çalışmasında ilk 20 hikaye incelenmiştir.

2.1 HİKÂYELER (I. Cilt)

1. Tenezzüh
2. İlk Namaz
3. Sahir'e Karşı
4. Sebat
5. Erkek Mektubu
6. Çirkin Bir Hakikat
7. Ay Sonunda
8. Yaşasın Dolap
9. İki Mebus
10. Elma
11. Busenin Şekl-i İptidaisi
12. At
13. Beşeriyet ve Köpek
14. Apandisit
15. Aşk ve Ayak Parmakları
16. Tavuklar
17. Tuğra
18. Acıklı Bir Hikaye
19. Tarih Ezeli Bir Tekerrürdür
20. Bahar ve Kelebekler⁵

⁵ Argunşah, Hülya.Ömer Seyfettin Bütün Eserleri- Hikayeler 1, (Dergâh Yayınları Eylül 2017

3. ÖMER SEYFETTİN ESERLERİ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALAR

Ömer Seyfettin'in eserleri üzerine çoğu üniversite çok fazla çalışma yürütülmüştür. Fakat

Ömer Seyfettin'in eserleri üzerine çoğu üniversite çok fazla çalışma yürütülmüştür. Fakat

Dünyada görülen covid-19 adlı salgından dolayı kısıtlı bir araştırma gözlemlenebilmiştir. Bu yüzden kaynakları çıplak gözle görmek mümkün olmamıştır. Ömer Seyfettin'in eserlerinde söz varlığı üzerine yapılan çalışmalar aşağıdaki gibidir:

Tuncay TÜRK BEN. *ÖMER SEYFETTİN HİKÂYELEERİNİN TÜRKÇENİN SÖZ VARLIĞI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ*⁶

Özlem Vahşi,Ziya Gökalp ve Ömer Seyfettin'in Söz Varlığı Üzerine Bazı Tespitler⁷

⁶https://www.academia.edu/39730697/%C3%96MER_SEYFETT%C4%B0N_H%C4%B0K%C3%82YELER%C4%B0N%C4%B0N_T%C3%9CRK%C3%87EN%C4%B0N_S%C3%96Z_VARLI%C4%9EI_BA%C4%9ELAMINDA_%C4%B0NCELENMES%C4%B0

⁷https://www.academia.edu/15227122/Ziya_G%C3%B6kalp_ve_%C3%96mer_Seyfettinin_S%C3%B6z_Varlı%C4%B1%C4%9F%C4%B1_%C3%9Czerine_Baz%C4%B1_Tespitler

4.TÜRKÇE KELİMELELER

abla	al-	altmış
acı	alacak	ana
acıkan	alabil-	andır-
acıklı	alacalı	anla-
acılık	alan	anne
acıık-	alçak	anneciğim
acıırken	alçal-	annene
açlık	aldanış	anlaşıl-
aç-	aldan-	anlat-
açık	aldat-	anne
açılan	aldır-	ansızın
açıl-	alın	aptal
ağabey	alın-	aptallık
ağaç	alış-	ara
ağır	alkış	araba
ağırlaş-	allık	aralık
ağız	al-	arama
ağlamak	alp	ara-
ağla-	alt	arı
ağrı	altı	arızalı
ağrı-	altın	arka
ak-	altıncı	

arkadaş	aydınlık	bardak
arkadaşsız	ay1	barışma
arpa	ayıl-	barış-
arşlan	ayrıl-	basamak
arşlanca	az	bas-
artan	azal-	bastır-
artık	azgın	baston
art-	azlık	baş
arızınca	baba	başka
aşığı	bağ	başkalaş-
at	bağdaş	başlama
atar	bağı	başla-
ata	bağır-	başlayan
atıl-	bağırma	başlayış
atla-	bağırşak	başlıca
at-	bahar	bayılma
avcı	bakış	bayıl-
avcılık	bakma	bayıltıcı
avuç	bak-	baykuş
avuçla-	baldır	bazı
ayak	balet	bazen
aydınl-	balık	bebek
aydınl-	balta	bebeklik

beğen-	bıçak	bitmesi
bekçi	bıkma	bit-
bekçilik	bık-	biz
bekle-	bırak-	bizim
bekleyen	bırakıl-	bizimki
bekleyiş	biç-	bodur
bel	bilen	boğ-
belli	bilme	boğaz
ben	bil-	boğazlaş-
benim	bilmeyen	boğul-
benimki	binlerce	boğum
benlik	bin-	bol
benzeme	bir	bollaş-
benze-	birbiri	bolluk
benzer	birden	bora
benzet-	biri	borç
beri	biriktir-	borçlu
berki	birinci	boş
beslen-	birisi	boşa-
beş	birleş-	boşluk
beşer	birlik	boy
beşinci	bitirme	boya
bey	bitişik	boyalı

boylu	bunlar	çapkın
boynuz	burası	çarpık
boyun	burk-	çarp-
bozuk	burun	çatı
bozul-	buruşma	çatla-
böcek	buruş-	çat-
böl-	buruştur-	çek-
bölme	buruşuk	çekil-
bölük	büsbütün	çekin-
bölüm	bütün	çekirdek
böyle	büyü	çekirdeksiz
böylece	büyük	çekiş-
bu	büyüklük	çene
buçuk	büzül-	çevir-
bugün	cıvıldaş-	çığlık
buğday	cıvıltı	çıkar
bulanık	çakı	çıkarma
bulmaya	çal-	çıkar-
bul-	çalışan	çıkart-
bulun-	çalışma	çıkık
buluş-	çalış-	çıkış
bulut	çamur	çık-
bulutsuz	çamurlu	çıldır-

çılgın	çömel-	darıl-
çılgnlık	çöp	davran-
çıplak	çözerken	dayak
çıplaklık	çürük	de-
çırılçıplak	çürü-	defa
çırp-	çürüt-	değil
çırpın-	dağ	değiş-
çiçek	dağıl-	değiştir-
çiçekli	dağınık	dek
çiğ	dağıt-	deli
çiğne-	daha	delilik
çimen	dal	delik
çizgi	dalga	demin
çizil-	dalgalan-	demir
çiz-	dalgalandır-	denilen
çocuk	dalgın	deniz
çocukluk	dalgınlık	der
çok	dalış	derin
çokça	dal-	derinleş-
çoktan	dam	dış
çök-	damla	dışarı
çöktüren	dar	dik
çöl	dargın	diken

dik-	dokuz	döşeme
dikil-	dolaş-	döv-
dile-	dolaştır-	dudak
dilim	dol-	dudaksız
dinç	doldur-	duman
dinle-	dolgun	dumanlı
dinlen-	dolu	dur-
dinlet-	domuz	duş
dip	don	duvak
dipçik	dondurma	duy-
diş	don-	duyulan
dişi	donuk	düğün
dişilik	doy-	dün
dişli	doyur-	düş
diz	doyulmaz	düşünce
dizgin	dök-	düşüncesiz
doğ-	dökül-	düşündürücü
doğru	dön-	düş-
doğrul-	döndür-	düşün-
doğur-	dönüş	düşünmeklik
doksan	dördüncü	düşür-
dokun-	dört	düz
dokundur-	döşeli	düzelten

düzelt-	erken	eyle-
düzen	erkence	ez-
edebil-	esin	ezici
edil-	eski	ezilen
ediver-	eskilik	ezil-
eğil-	eskimiş	fes
eğlence	eskisi	fırlak
eğlenceli	esne-	fırta-
eğlen-	eşek	fırlat-
ekim	eşekçe	fısılda-
ekmek	eşeklik	fısıltı
eksik	etek	gaga
ekşi-	eteklik	gece
el	etme	gecik-
elek	et-	geçici
elli	etmeklik	geçirebil-
elma	etti	geçir-
ense	ettir-	geç-
epeyce	ettiren	geçmiş
eri-	ev	gelen
erik	evet	gel-
erkek	evlen-	gelebil-
erkeklik	evlendir-	gelincik

genç	gölge	gündüz
gençlik	gölgeli	güneş
geniş	gömlek	günlük
genişçe	gönder-	gür
genişle-	gönül	gürbüz
ger-	görebil-	gürültü
geri	gör-	güvercin
geril-	görül-	güzel
gerin-	görüş-	güzelleş-
getir-	göster-	güzellik
gevşe-	götür-	han
geyik	göz	hangi
gez-	gözde	hanım
gezin-	gözlük	hani
gıcırta	gözlüklü	haşlan-
gibi	gözük-	havla-
gidiş	gücendir-	havlu
gir-	güçlük	haydi
git-	gül-	haykır-
giy-	gülümse-	hele
gizli	gülünç	hep
göbek	gümüş	hepsi
göğüs	gün	hıçkırık

hırıltısı	ille	kabalık
hopla-	inan-	kabaran
hoppalık	ince	kabarık
ılık	incecik	kabartı
ırmak	incelik	kabil
ısın-	incel-	kabuk
ısır-	inci	kaburga
ısıt-	indir-	kaç
ıslak	inek	kaçır-
ıslan-	inle-	kaçırıl-
ibda	in-	kaç-
için	ipek	kadın
iç-	iri	kadınlık
iğne	ise	kal-
iğrenç	iste-	kaldırak
iğrendir-	ister	kaldır-
iğren-	iş	kaldırım
iki	işit-	kalın
ikinci	işle-	kalınlaş-
ile	işte	kalkabilmek
ileri	itişerek	kalkan
ilerle-	iyi	kalkarak
iliş-	kaba	kalkık

kalkışma	karart-	keçi
kalkma	kardeş	kelebek
kalk-	karga	kelebekli
kamaş-	kargacık	kemik
kamaştırıcı	karın	kendi
kamçı	karış	keskin
kamçıla-	karışan	kes-
kanlı	karışık	kıç
kansız	karış-	kıl
kamış	karıştır-	kıllı
kanat	karıştırmaklık	kımıl-da-
kandır-	karlı	kımıldan-
kap	karşı	kımıldat-
kapak	karşılaş-	kırbaç
kapalı	kartal	kırk
kapa-	kasık	kırpıştır-
kapan-	katlan-	kırp-
kapı	kavur-	kısa
kaplan	kavuş-	kısalan
kaplayan	kayın	kısal-
kaplı	kazan-	kıskanç-
kar	kazandır-	kıskançlık
karanlık	keçe	kıvrın-

kıy-	kor	kullan-
kız	korkak	kum
ki	kork-	kumral
kim	korkunç	kurnazlık
kimse	korkut-	kursakçı
kişi	koru	kurşun
koca	koş-	kurtar-
kocaman	koştur-	kurtul-
kof	koşuş-	kuş
koku	kov-	kuyruk
kokulu	koy-	kuyruklu
kok-	koyu	kuzu
kokmuş	koyun(1)	küçük
kol	koyun(2)	küçükken
kolay	kökleşen	küçüklük
koltuk	kömürlü	küçülterek
komşu	köpek	küf
kon-	köprü	meme
konus-	köpük	mırıldan-
kop-	kucak	mırıltı
koparıcı	kuğu	nasıl
kopar-	kul	ne
koparıl-	kulak	neden

nedir	ov-	ört-
neye	ovuştur-	örtü
neyse	oymacılık	öt-
ocak	oynama	öte
oda	oyna-	öyle
oğul	oynat-	parıltı
okşa-	öğrenen	parlak
okşayan	öğrenme	parlaklık
oku-	öğren-	parla-
okut-	öğret-	parlat-
ol-	öksürük	parmak
olabil-	öküz	parmaklık
omuz	öldüren	paşa
omuzlan-	öldür-	patırtı
ordu	öldürt-	patla-
orman	öldürücü	pay
ormancı	öl-	pek
orta	ölü	peki
ortalık	ölüm	pekiyi
oturarak	ön	saç
otur-	öpme	saçlı
oturt-	öp-	saçsız
otuz	ördek	sağ

sakla-	sıkıntı	su
salla-	sıkış-	sus-
san-	sık-	sür-
saplan-	sıtma	sürücü
sap-	sıva	süslü
sarı	sıva-	süz-
sarkıntı	sızı	süzülen
sav-	sızla-	süzül-
savuştur-	soğuk	şaş-
sendele-	soğukluk	şaşkın
ses	sok-	şaşkınlık
seslen-	sol	şen
sessiz	soldurucu	şımarık
sevda	solgun	şimdi
sevinç	sol-	şimdilik
seviş-	soluk	şiş-
sev-	sor-	şişman
sevmeklik	soyun-	şişmanlat-
sıcak	söğüt	şişmanlık
sıçra-	söndür-	takım
sık	sönük	tak-
sıkıcı	söyle-	tanı-
sıkıl-	söz	tanış-

tanışıl-	tiksin-	tüken-
tarla	titre-	tükenmez
taş	titrek	tükür-
taşı-	titret-	türlü
taş-	tokat	tüy
tatlı	tokatla-	tüysüz
tatlılaş-	tombul	uç
tatlılık	top	uç-
tat-	topla-	uçurum
tatsız	toplan-	ufacık
tavan	toprak	ufak
tavuk	torun	uğra-
tek	toz	uğraş-
ter	tozlan-	uğratıl-
terle-	tozlu	uğuldayan
terli	tuğra	uğur
terlik	tuhafılık	unutabilmek
ters	tutar	unut-
tertemiz	tut-	unutul-
tetik	tutul-	unutur-
tıkan-	tutun-	uşak
tırmala-	tutuş-	utan-
tırman-	tuzak	uyandır-
		uyanık
		uyan-
		uydur-
		uyku

uykusuz	üzücü	yaklaş-
uyluk	üzül-	yalan
uyu-	var	yalancı
uyuşturucu	varış	yalanlaşan
uza-	varlık	yaldızlanmış
uzak	var-	yalı
uzaklaş-	ver-	yalnız
uzan-	vızılda-	yalnızlık
uzat-	vur-	yalvar-
uzun	yağ	yamalak
uzunca	yağdır-	yan
üç	yağ-	yan-
üçüncü	yağmur	yanak
üfle-	yağmurlu	yanaklı
ürk-	yak-	yan
ürper-	yakala-	yangın
ürpert-	yakalan-	yanımda
üst	yakar-	yanma
üstünde	yakıcı	yan-
üstünlü	yakın	yanlış
üşü-	yakında	yapayalnız
üşüt-	yakışıklı	yapılan
üzere	yakış-	yapıl-
üzerinde		
üz-		

yap-	yavru	yerine
yapış-	yavrucak	yer-
yaprak	yayık	yerleştir-
yapraklı	yayıl-	yerleştiril-
yaralayıcı	yayımla-	yeşil
yarar	yaz	yeşillenme
yaratan	yazdır-	yetiş-
yarı	yazı	yetmiş
yarım	yazıl-	yetmişlik
yarın	yazım	yığıl-
yasak	yaz-	yığın
yaslan-	yedi	yıkık
yastık	yedinci	yıkıl-
yaş	yem	yılan
yaşa-	yemek	yıldırım
yaşlı	ye-	yıldız
yat-	yemyeşil	yıllarca
yatak	yen-	yıpran-
yatır-	yeni	yırt-
yatış-	yenilik	yırtıcı
yavaş	yer	yine
yavaşça	yere	yirmi
yavaşlaştırma	yeri	yirminci

yoğrul-	yorucu	yuvarlan-
yok	yorul-	yüklü
yokla-	yudum	yüksek
yol	yukarı	yüksel-
yolcu	yumruk	yükselt-
yolculuk	yumul-	yüksük
yollu	yumurta	yürek
yol-	yumuşak	yürü-
yolunmuş	yumuşat-	yüz
yorgan	yusyuvarlak	yüz-
yorgun	yut-	yüzük
yorgunluk	yuva	
yor-	yuvarlak	

5.YAPIM EKİ ALARAK TÜRKÇELEŞEN KELİMELELER

5.1 ARAPÇA KÖKENLİ YAPIM EKİ ALAN KELİMELELER

adilik	farklı	heyecanlı
ahlaksız	fasılasız	heyecansız
ahlaksızlık	faydalı	hiddetlen-
ahmaklaş-	faydasız	hisli
akıllı	fazlalık	hüzünlü
akıncılık	fecirsiz	ihtiyarla-
asırlık	fedakârlık	ihtiyarlık
asabileş-	fenalaş-	imzasız
asabilik	fenalık	inatçı
asırlık	ferahla-	insafsızca
aşksız	fikirlerince	insanlık
bazısı	gaddarlık	intizamsız
bekârlık	garplı	istiaresiz
beyazlaş-	gecelik	kahtlık
beyazlık	hakkında	kalıpçı
cahillik	haklı	kırmızılık
cilalı	haksız	lezzetli
dakikalık	haksızlık	lezzetsiz
dehşetli	hararetli	lüzumsuz
esmerlik	hatırla-	macerasız
eteklik	havuzlu	manasız
falcı	hayvancık	mantıksız
	hazırla-	mektepli
	hazırlan-	mekteplilik
	hazırlat-	muhabbetsiz
	hazırlık	neşeli

nihayetsiz	rahatsızlık	rutubetli
nispetsizlik	ressamlık	sebatsız
sebepsiz		
sedasız	şüphelen-	zavallı
senelik	şüphesiz	zavallılık
silahsız	ruhsuz	zayıfla-
şarklı	vakitsiz	zayıflık
şefkatsiz	vicdansız	vicdansızlık
şiddetli	vukufsuzluk	ziyası

5.2 FARŞA KÖKENLİ YAPIM EKİ ALAN KELİMELEK

bahçeli	hastalıkli	perdelik
bedbahtlık	hercailik	renkli
canavarlık	hiçlik	rüzgârsız
canlı	hizmetçi	saraylı
cansız	hoşlan-	sarhoşluk
gevezelik	huysuz	sersemleş-
haftalarca	huysuzluk	sersemlik
haftalık	kahramanlık	şekersiz
hancı	parçala-	sırmalı
hastalan-	parçalan-	zehirle-
hastalık	pehlivanlık	zehirleyici
	penceresiz	zenginlik
		ziyadeleşen

5.3 DİĞER DİLLERDEN YAPIM EKİ ALARAK TÜRKÇELEŞEN KELİMELEK

Fanılalı- (İTALYANCA)	Fırtınalı- (LATİNCE)	Fotoğrafçılık- (FRANSIZCA)
Gübresiz-(YUNANCA)	Romancı(FRANSIZCA)	Yamyamlık- (FRANSIZCA)

6.ARAPÇA KELİMELELER

abide	ahmak	anut
ablak	ahz	arıza
abus	aide	aruz
acaba	aile	asalet
acayip	ait	asıl
acele	akamet	asır
acem	akıl	asi
aciz	akim	asil
acul	akis	asker
acz	akraba	asla
adam	akvam	âşık
adap	âlem	aşk
adet	aleni	avam
adeta	alet	avdet
adi	âlim	ayıp
afet	ama	aynı
afiyet	aman	aza
ahali	amel	azamet
ahır	ameliyat	azap
ahiret	amiyane	aziz
ahlak	ani	bana
ahlakiye	anlat	bahis

bedel	cazip	cinnet
bedii	cefa	cins
bekâr	cehennem	cümle
bekçi	celp	cüzi
bela	cemiyet	çorap
belediye	cennet	dahi
bereket	cep	dahil
besmele	cereyan	daima
beşer	ceriha	daimi
beyan	cerrahi	dair
beyaz	cesaret	daire
beynelmilel	cesim	dakika
beyzi	cesur	darbe
bilhassa	cevap	dava
bina	ceviz	davet
bizzat	ceza	davul
buhar	cezber	dayan-
buhran	ciddi	defter
bülbül	cihet	deha
cadde	cila	dehşet
cani	cild	delalet
canip	cilt	derece
cazibe	cinayet	ders

deva	emin	evzan
devam	emir	eylül
din	emsal	ezan
divan	esaret	ezel
dünya	esas	eziyet
düvel	esatir	faal
ebedi	esbap	faaliyet
ebediyen	esef	facia
ebeveyn	eser	fahiş
ecnebi	esir	fakat
ecza	esmer	fakir
edep	esna	falan
edebiyat	esrar	fani
edvar	estağfurullah	fanus
efkâr	esvap	fark
eflatun	eşkâl	farz
ehemmiyet	eşref	fasıl
ekber	eşya	fay
ekser	etraf	fayda
elbise	etvar	fazilet
elem	evham	fazla
elmas	evlat	feci
emel	evvel	fecir

fedâ	fistan	gıda
felâket	Frenk	gıpta
felsefe	fuhuş	gurur
fen	fünun	güzeran
fenni	gaddar	haber
fenniye	gaflet	hacet
fena	gaip	hacim
ferace	galat	had
ferah	galebe	hadise
fetret	galeyan	hafıza
fevaid	galiba	hafif
feveran	galibiyet	hafiye
fevkal	galip	hain
fevkalade	garaz	haiz
feylesof	garip	hak
fezahat	garp	hakayık
fırka	gaye	hakikat
fırsat	gayet	hakiki
fi-mabaad	gayret	hakim
fikir	gayri	hakir
fil	gazap	hal
filhakika	gazel	hale
filvaki	gez	halas

hali	hasbıhal	hayvan
halk	haset	hayvaniye
halt	hasıl	haz
hamil	hasret	hazain
hamle	hassas	hazım
hançer	hassasiyet	haziran
hap	haşarı	hazret
har	haşin	hece
harabe	haşyet	hedef
harap	hatıra	helak
hararet	hatırat	hendek
harç	hatta	herif
harp	hava	hesap
harekât	hayâ	heves
hareket	hayal	heyecan
harf	hayat	heyhat
hariç	hayalat	heykel
harici	hayalen	hezeyan
harika	hayali	hınzır
haris	hayır	hırka
harita	hayırlı	hırs
harp	hayran	hıyaban
has	hayret	hıyanet

hicap	hürriyet	idman
hicran	hüsün	idrak
hiddet	hüsrân	ifa
hikâye	hüzün	ifade
hikmet	ırakiyye	iffet
hilal	ırmak	iflas
hile	ısrar	ifrağ
hilkat	ıstırap	ifrat
hint	ıtisaf	ifraz
his	iade	ifşa
hitap	ibare	iftihar
hudut	ibaret	ihmal
hukuk	ibraz	ihsan
hulul	ibtidaiye	ihsas
humma	icap	ihtar
hususî	icat	ihtida
huy	icbar	ihtikâr
huzur	icra	ihtilal
hücum	içtima	ihtimal
hüküm	içtimai	ihtiram
hükümet	içtinap	ihtiras
hür	ime	ihtiva
hürmet	iddia	ihtiyaç

ihiyar	iltihap	iptii
ihtizar	imal	irat
ihtizaz	imdat	irsi
ihya	imkân	irtisam
ika	imtihan	isabet
ikame	imtizaç	isim
ikamet	imza	islam
ikametgâh	inat	ispat
ikaz	inkâr	israf
ikmal	inkiraz	istiane
ikna	inkiyat	istiare
ikram	inle	istibdat
iktibas	insaf	istical
iktidar	insan	istidda
iktisadiye	insaniyet	istifa
iktisat	inşa	istifade
iktitaf	intiba	istifaza
ilaç	intiha	istifham
ilan	intihar	istiğrak
ilave	intikal	istihsal
ilham	intikam	istihza
ilim	intizam	istikbal
ilmiye	intizar	istimal

istimzaç	itisaf	kahve
istinat	izafi	kaide
istirahat	izah	kaim
istirham	izdivaç	kâinat
istisna	izhar	kalabalık
istiva	kabahat	kaide
isyan	kabile	kaim
işaret	kabiliyet	kâinat
işgal	kabir	kale
işit	kabul	kalıp
iştigal	kâbus	kamer
iştihar	kadar	kâmil
iştihâs	kadeh	kan
iştirak	kadife	kanaat
iştiyak	kadim	kandil
itaat	kadit	kani
ithaf	kafa	kanun
itham	kafes	karar
itibaren	kâfi	kari
itikat	kafiye	kasaba
itimat	kahhar	kasım
itiraf	kahkaha	kat
itiraz	kaht	kati

katil	kıyamet	lazım
katiyen	kıyas	letafet
kavi	kıymet	levha
kavim	kibar	leylek
kayıt	kibrit	leyli
kazip	kifayet	lezzet
kebir	kimya	leziz
keder	kitap	lisan
kefen	kule	lokma
kefil	kumar	lügat
kelam	kumaş	lütfen
kelime	kurban	lüzum
keramet	kusur	maaş
kere	kutup	mabet
kesafet	kuvvet	macera
kesif	küfür	madde
ketum	küme	madde
keyif	küre	maddi
kına	lahza	maddiyet
kırmızı	lakin	madem
kısım	lanet	maden
kıssa	latife	madeni
kıyafet	lâyemut	mağara

mağlubiyet	mavuf	manevi
mağlup	mahut	maneviyat
mağmum	mahv	mani
mağrur	mahza	mantık
mahal	mahzun	manzara
mahalle	mahzuz	manzume
mahaza	mai	maraz
mahbes	maişet	mariz
mahbus	maiye	marş
mahcubiyet	makale	maruz
mahcup	makam	masa
mahdut	makbul	masal
mahfil	makduh	masiva
mahir	maksat	masset
mahkûm	makul	masum
mahlûk	mal	matbuu
mahlûkat	mali	matem
mahmur	malik	maymun
mahrem	malikiyet	mazarr
mahrûm	malum	mazi
mahsul	malumat	mazu
mahsur	mamul	mebus
mahsus	mana	mebzul

mecbur	menfaat	meşgul
mecburiyet	mensup	meşhur
mecidiye	merak	meşhut
meclis	mercan	meşru
mecmua	mercii	meşrutiyet
mecruh	merhamet	meşum
meçhul	merhum	metanet
medeni	meri	metruk
medeniyet	mersiye	mevcut
medyun	mesai	mevcudiyet
mefluç	mesela	mevhum
mefruşat	mesele	mevki
meftun	mesh	mevsim
mektep	mesire	mevt
mektup	meslek	mevzu
melaike	mesmum	mevzu
melce	mesnedi	meydan
melek	mesnevi	meyil
melik	mesrur	meyus
memleket	mest	mezar
memnu	mestur	meziyet
memnun	mesut	mısra
mendil	meşahir	millet
		milliye

minare	muhafaza	mukabil
misafir	muhafazakar	mukadder
miskin	muhafiz	mukadderat
mislini	muhakeme	mukaddes
mizaç	muhakkire	mukavemet
mizah	muhal	mukayese
muacciz	muhalif	muktebes
muahaze	muharip	muktedir
muallim	muharrik	muntazam
muarız	muharrip	muntazır
muasır	muhassal	murassa
muşaka	muhayyel	musafaha
muşeriye	muhip	musahaba
muattal	muhit	musanna
muavenet	muhizze	musavver
muazzam	muhrik	musirren
muazzez	muhtaç	musikiye
mucibince	muhtasar	musirren
muciz	muhtazır	mustarip
mufassal	muhtelif	muşamba
muğber	muhterem	mutaassıp
muğfil	muhteşem	mutadeye
muhabbet	mukabele	mutavassıt

mutedil	muztar	müfitez
muti	mübalağa	müfrit
mutlak	mübarek	müfritei
mutlaka	mücadele	müftehir
mutlakı	mücerret	müfteris
mutmain	mücevher	müheyya
muvafakat	müfaa	müheyyi
muvaffak	müfaaname	müheyyiç
muvafık	müfi	mühim
muvafıktı	mühin	mühmel
muvafıktır	müddet	mühtez
muvahhiş	müdiresini	mükafata
muvakkaten	müdrık	mükafatın
muvazenei	müdriki	mükedder
muvazenemi	müebbet	mükemmel
muvazenesiz	müekkilatı	mükemmelen
muzaaf	müekkilinin	mükerrer
muzariye	müellifi	mükevkep
muzır	müellim	mülayim
muzırdı	mües	mülev
muzi	müessir	mülevven
muzlim	müezzi	mülevves
muzmahil	müfekkirem	müma

mümessekbir	müphem	müstemend
mümkün	müracaat	müsterih
mümted	mürde	müsterihane
münacat	mürebbiye	müstesna
münakaşa	mürettep	müstevı
münakkadı	müsaade	müstmend
münakkaş	müsab	müşaare
münasebet	müsabaka	müşabehet
münasebettar	müsait	müşabih
münasip	müsavi	müşahede
müncemit	müsebbibi	müşevveş
münevver	müskir	müşevvik
münfail	müslüman	müşfik
münferit	müstacel	müşkilat
münhasıran	müstağni	müşkül
mümkane	müstahzar	müştak
münkariz	müstakbel	müştehir
münkat	müstakile	müşterek
münkesir	müstebit	mütalaa
münkir	müstehase	müteaffin
müntehap	müstehcen	müteahhir
müntehi	müstehzi	müteali
müntesip	müstekreh	mütebessim

mütecaviz	mütenazır	namadut
müteces	müterafık	namahsus
mütecessis	müterakim	namakbul
müteessif	müterakkıb	namalum
müteessir	müterakkip	namus
müteezzi	mütereddit	nasip
mütefekkir	müterennim	nazar
mütehalife	müteselli	nebatat
mütehammil	müteşebbis	nemet
müteheyyiç	müteşekkil	nedim
müteharrık	mütevali	nema
mütehassıl	mütevaris	neşe
mütehassıs	mütevazı	netice
mütehassis	müteveccih	nezaket
mütekabile	mütevellit	nezaret
mütekamil	müteverrim	nezih
mütekâsif	müthiş	nihayet
mütekebbir	müttehıde	nıspet
mütekellim	müverarih	nöbet
mütelezziz	müzehhep	nur
mütemadiyen	nadim	nuşin
mütemevvil	nadir	nutuk
mütenasip	nafıle	nücum

nüfuz	refakat	saadet
nükte	refika	saat
nüsha	rehavet	sabah
okka	reis	sabıka
ömür	rekât	sabit
papağan	resmi	sadık
pürhayal	resmiyet	saf
pürkesel	rezalet	safahat
pürnücum	rezil	safha
pürşevk	rıza	sahavet
rabıta	riayet	sahife
rahat	riayetskâr	sahih
rakam	rica	sahiha
rakı	risale	sahil
rakip	rivayet	sahip
raks	riyakâr	sahir
raksan	riyazî	sahne
raks	ruh	sahte
rasat	rutubet	saire
raşe	rücu	sakit
rayiha	rütbe	salâhiyettar
razı	rüya	samimi
refah	rüyet	samimiyet

sanat	sema	sima
sanayi	semai	sirayet
sandal	semavi	sirkate
sandalye	semaviyat	sofa
sani	semerat	sofra
saniye	semyiye	sual
sari	sendele	sukut
sarih	serd	sulta
satır	seri	sunı
savlet	servet	surat
saye	sev	suret
sayfiye	seyahat	sükûn
sebat	seyyah	sükunyab
sebep	sıfat	sükut
seccade	sıhhat	sünnet
seci	sıklet	sürat
sedir	sınıf	sürh
sefalet	sır	şahadet
sefer	sıra	şahit
sefil	sırf	şahsiyet
seher	sırrı	şair
selam	sıska	şakak
selamet	silah	şarap

şark	şir	tagayyür
şarkı	şöhret	tahaffüf
şeamet	şubat	tahakküm
şecaat	şule	tahammül
şedit	şükran	taharri
şeffaf	şüphe	tahassüs
şefkat	taab	tahattur
şehit	taaccüp	tahavvül
şehvet	taaddi	tahayyül
şekil	taaddüt	tahayyür
şeni	taalluk	tahfif
şerait	taannüt	tahkir
şeref	taap	tahlil
şerh	taassub	tahmin
şerik	taassup	tahrip
şerit	taayyün	tahsil
şevk	tabiat	tahsin
şeytan	tabib	tahsinker
şık	tabii	tahsisat
şiddet	taciz	taht
şifayab	tafsil	takarrür
şiir	tafsilat	takattur
şimali	tagallüp	takdim

takdir	tarif	tebdil
takdis	tarife	tebean
takip	tarih	tebeddül
taklit	tarz	tebessüm
taksim	tasaddi	tebeşbüş
talak	tasavvur	tecavüz
talcallüs	tasdik	tecdit
talebe	tashih	teceddüt
talep	tasnif	tecerrüt
talih	tasvir	tecessüs
talim	tatil	tecrübe
tam	tatlı	tecsim
tamam	tatlik	tevi
tamir	tatmin	tedbir
tamüssihha	tavır	tedehhüş
tanin	tavsif	tedfin
tannan	tavsiye	tedric
tannaz	tayin	tedvin
tanzim	tayyare	tehhül
tara	taziz	tehhür
taraf	tazyiki	teessü
tarassut	teali	teessüf
tarh	tebaiyet	tefehüm

tefekkkür	tekzip	teneffüs
teferruat	telaffuz	tenevvüi
tefeül	telafi	tenevvür
tefevvuk	telakki	tenezzüh
tefrika	telaş	tenezzül
tefriş	telehhüf	tenha
teftiş	telezzüz	tenhai
teganni	telgraf	tenis
tehalük	telkin	tenkihat
tehditkar	telmih	tenkis
tehevür	temas	tenkit
teheyyüç	temaş	tensikat
tehlike	tembel	tenvim
tehyiç	tembih	tepeler
tehziz	temeddühat	terakki
tekamül	temenni	terbiye
tekâsüf	temin	tercih
tekbir	temiz	tercüme
tekebbür	temmuz	tereddüt
tekerlek	tenahisi	terennüm
tekerrür	tenasül	teressümü
teklif	tenavül	terk
tekrar	teneffür	tertip

tesadüf	tetebbu	ticaret
tesadüm	tekkik	tifüs
tesamüh	tetviç	tiksin
teselli	tevacuk	tilavete
tesellisaz	tevarüs	timsali
teshir	tevazün	tin
tesir	tevdî	tip
tesis	teveccüh	tişe
teskin	tevekkül	titre
teslim	tevil	toplama
tesmiye	tevkif	tufan
tesri	tevlit	tuhaf
testi	tevsî	tüccar
teşbih	tevsim	tül
teşdit	tevvil	türbe
teşeddüt	teyit	ucube
teşekkül	tezahür	ufuk
teşekkür	tezat	ukala
teşevvüş	tezauf	ulum
teşhir	tezayüt	umumi
teşhis	tezyin	usul
teşkil	tıp	uzuv
teşvik	tıpkı	üryan

vaat	verem	zahire
vadi	vesile	zahmet
vahi	vicdan	zail
vahşet	vilayet	zalam
vahşi	vuku	zalim
vahşiyane	vukuf	zaman
vaka	vuslat	zambak
vakıa	vusul	zapt
vakıf	vuzuh	zarar
vakit	vücut	zarf
vasi	vürut	zarif
vasialüsün	vüsat	zat
vatan	yani	zaten
vazıh	yanlış	zayıf
vazife	yeis	zeka
vaziyet	yese	zeki
ve	yetim	zenci
veba	yevmiye	zevce
vefa	zaaf	zevciyet
vehim	zabıta	zevk
velev	zabit	zeyl
velut	zafer	zıt
velvele	zahip	zifaf

zihin

ziya

zulmet

zillet

ziyaret

zulüm

ziraat

zuhur

ziyafet

zulm

7.FARŞA KELİMELEK

abdest	berbat	çevik
aferin	beste	çift
aguş	beyhude	çiftçi
ahenk	bigane	çirkin
arzu	birader	çünkü
asayiş	bitap	damat
aşına	bizar	dar
aşıyan	bostan	dere
ateş	cam	dert
avaz	cambaz	dev
ayin	cami	diğer
ayna	can	dolap
azat	canavar	dost
bacak	ciğer	duvar
bahane	çabuk	dürbün
bahçe	çamaşır	düşman
bahşet	çanta	efsane
bahtiyar	çare	eđer
bağış	çarşaf	eldiven
bedbin	çehre	endam
belki	çelenk	eyvah
beraber	çeşme	ezberle

ferda	her	kilit
feryat	hercai	kin
fişek	herkes	koca
gavur	hızlı	köhne
geveze	hiç	köşe
girdap	hizmet	köşk
güfte	horoz	köy
gül	hoş	kulübe
günah	hoşnut	külçe
gürbüz	hoşaf	küstah
hafta	hükümdar	kütüphane
halı	hükümet	lacivert
han	hülya	laf
hande	hüner	leğen
haki	ısmarla-	leke
hasta	kâğıt	manidar
hava	kahraman	merdiven
havuz	kâse	mert
hem	kavga	meşin
hemen	kemer	meyve
hemfikir	kenar	meze
hemşire	keşke	mine
henüz	keten	mumya

naçiz	perestiş	sehpa
nadide	perhiz	sermaye
namaz	peri	serpuş
nankör	perişan	sersem
narin	pertavsız	serseri
nazan	pervane	sert
nazik	perver	serzeniş
neşter	perviz	sırma
numune	pey	simsiyah
padişah	peygamber	sincap
paha	peyke	siyah
pamuk	peyveste	suiistimal
para	pis	suizan
parça	pişman	şad
payitaht	rahne	şayan
paytak	rast	şayet
peçe	renk	şehir
peder	revan	şeker
pehlivan	rüzgâr	şişe
pembe	sade	şivekâr
pencere	sanki	şuh
perde	saray	tahta
perende	sarhoş	tane

taze	yadigâr	zemin
tüfek	yahut	zengin
ustura	yardım	zil
ümit	yegâne	zincir
üstat	yek	zinde
vaat	yek ahenk	zira
vabeste	yekdiğeri	ziyan
veya	yeknesak	zor
veyahut	yekvücut	zührevi
virane	zebun	
yabancı	zehir	
yâd	zehirnak	

8.YUNANCA KELİMELEER

anahtar	fok	kukla
avlu	gübre	kutu
demet	güğüm	kütük
gübre	iskemle	lamba
efendi	kaldırım	lohusa
fener	kambur	mermer
fiçı	kiraz	mihaniki
fırça	kiremit	

9.FRANSIZCA KELİMELEER

aktör	ceket	eskrim
alarm	dekolte	fantezi
albüm	dekor	fizik
anti militarizm	diploma	fizyoloji
apandisit	diplomat	fizyonomi
apartman	doktor	fotoğraf
artezyen	egoist	frank
artist	egzersiz	fülminat
asit	ekip	garson
atavizm	elektrik	gazete
büfe	engizi	iskelet
cafe	entrika	jimnastik

jüpon	monolog	rejisör
kanepe	mor	rol
kast	mosmor	roman
Katolik	motosiklet	romantik
klasik	müze	sadizm
klorform	otel	salon
komiser	otomobil	santimetre
konferans	palet	sembolist
konsol	pansiyoner	sigara
kopya	pantolon	sosyalizm
kostüm	paradoksal	statü
kristal	paravan	şampanya
lastik	pardon	şans
lenfatik	pardösü	şantan
madam	penguen	şezlong
manyetize	peron	şimendifer
maroken	piyano	tablo
masaj	piyes	trapez
mazoşist	plan	vapur
menekşe	polka	velospit
mikrop	potin	Venüs
milyar	prensip	yamyam
mitolojik	profil	

10.İTALYANCA KELİMELER

alafranga	kameriye	maske
avukat	kanarya	metre
bilanço	karyola	milyon
bilet	komedi	paket
birra	komedyası	pasta
dama	kumanda	piyasa
fanılalı	lira	pusula
güverte	lokanta	tiyatro
ispirto	maça	vazo
kalça	makinist	
kamara	martı	

11.LATİNCE KELİMELER

ağustos	kanser	sanatoryum
fırtına	makine	vet
fok	mart	
gazino	radyum	

12.İNGİLİZCE KELİMELER

buldok	feminizm	kep
çek	grand	kulüp
dip	halter	panorama
parti	patates	tabldot

tramvay

yat

13.SIRPÇA KELİMELER

çete

kral

14.ÇİNCE KELİMELER

çay

çanak

15.MACARCA KELİMELER

haydut

17.ÖZEL ADLAR VE KAVRAM ADLARI

Ahmet	Fransızca	Masson
Allah	Fuzuli	Melike
Annibal	Hamit	Melpomeni
Artemisya	Halime	Michelet
Asime	Hasan	Musset
Baki	Hegel	Olimpiya
Bihter	İspanyol	Othella
Bursa	İtalyanca	Ömer
Desenchante	İzzet paşa	Perviz
Efser	Japonca	Pierre
Fatih	Josephe	Rum
Fatiha	Juli	Süheyl
Federique	Justinei	Türk
Feridun	Kafdağı	Türkçe
Fikret	Kleopatra	Vehbi
Fikriye	La fontenin	Yahudi
Fransız	Macar	

18.YER ADLARI

Aksaray	İstanbul	Paris
Amerika	İzmir	Selanik
Avrupa	Japonya	Sirkeci
Beyoğlu	Kadıköy	Tokatlıyan(otel)

Türkiye

19.BİRLEŞİK KELİMELEER

19.1 TÜRKÇE-TÜRKÇE BİRLEŞİK KELİMELEER

bekârthane	demiryolu	gözyaşı
delikanlı	dörtal	hanımefendi

19.2.TÜRKÇE-ARAPÇA BİRLEŞİK KELİMELEER

kayınvalide	pekâlâ
-------------	--------

19.3.TÜRKÇE-FARSÇA BİRLEŞİK KELİMELEER

ilkbahar	kayınpeder
----------	------------

19.4.ARAPÇA-TÜRKÇE BİRLEŞİK KELİMELEER

addet-	kaybol-	seyret-
addol-	masset-	vaat et-
akset-	menet-	zaçyağı
defet-	methet-	zannet-
defol	meylet-	zannol-
gaspet-	mirasyedi	zaptet-
gaşyol-	naklet-	zevalperver
katlet-	neşret-	zeytinyağ
kaybet-	neşrol-	zaçyağı

19.5 ARAPÇA-ARAPÇA BİRLEŞİK KELİMELEER

fevkalhayal	harikulade	mateessüf
fevkatabi	haşmetmeap	mafevkal-tahassüs
gayriihtiyarî	kablelvuku	

19.6 ARAPÇA-FARŞA BİRLEŞİK KELİMELER

dershane	hayalperver	kıraathane
hapishane	heykeltraş	muayenehane
hayalhane	intizamperver	

19.7 FARŞA-TÜRKÇE BİRLEŞİK KELİMELER

bahşet-

19.8 FARŞA-ARAPÇA BİRLEŞİK KELİMELER

hemfikir	zihayat
----------	---------

19.9 FRANSIZCA-İTALYANCA BİRLEŞİK KELİMELER

kilometre	santimetre
-----------	------------

20.SONUÇ

Bu tez çalışmasında Hülya Argunşah tarafından hazırlanan Ömer Seyfettin Bütün Eserleri- Hikayeler 1. cilt kitabındaki ilk 20 hikayenin söz varlığı ele alınmıştır. Eser öncelikle “Cibakaya 2.0” programı ile tarandı. Bulunan kelimeler madde başı kelimeler tespit edilerek incelenmeye uygun hale getirildi. Elde edilen veriler sonucu toplam kelime sayısı 28528 olarak tespit edilmiştir. Madde başı ise 10721’ne ulaşılmıştır. Metinde 1143 Türkçe, 1525 Arapça, 237 Farsça, 23 Yunanca, 104 Fransızca, 31 İtalyanca, 8 Latince, 14 İngilizce, 2 Sırpça, 2 Çince ve son olarak 1 Macarca kelime tespit edilmiştir. Ayrıca eserde Türkçe yapım ekleri alarak Türkçeleşmiş kelimeler de tespit edildi. Elde verilen bilgilere göre eserin söz varlığının %38’ini (Türkçe yapım eki alan kelimelerle birlikte) Türkçe kelimeler, %45 ini ise Arapça kelimeler ve % 7 sini ise Farsça kelimeler oluşturmaktadır. Geriye kalan %5’lik dilimi ise diğer diller oluşturmaktadır.

Yukarıda verilen veriler ışığında eserde Arapça kelimelerin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bu çalışma da Ömer Seyfettin’in edebi kişiliğinin ve görüşünün Türkçe’de sadeleşme olduğu ve öz Türkçe kelimeleri ağırlıklı olarak kullanmayı amaçladığına değinildi. Fakat elde edilen bilgiler ışığında yabancı kökenli sözcüklerin yüzdelik dilimde yüksek bir orana ulaştığı görüldü. Fakat incelenen hikâyelerin Ömer Seyfettin’in ilk yazarlık dönemlerine ait olduğu göz arda edilmemelidir. Ömer Seyfettin’in “*Yeni Lisan*” hareketiyle hikâyelerinde daha çok Türkçe kelimeler kullandığı görülür.

KAYNAKÇA

- Argunşah, Hülya.Ömer Seyfettin Bütün Eserleri- Hikayeler 1, syf.55-169(Dergâh Yayınları Eylül 2017
 - Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lugat*, Aydın Kitabevi, 2017
 - İslam Ansiklopedisi, TDV yayınları, 1988
 - Kaya, Ceval. Cibakaya 2.0 sözlük programı İstanbul 2011
 - Şemseddin Sami. *Kamûs ı Türkî*, İdeal Kültür Yayıncılık. 2012
 - <https://www.etimolojiturkce.com/>
 - <https://acikders.ankara.edu.tr/mod/page/view.php?id=49927>
 - <https://goyaloji-blog.tumblr.com/post/13116729226/%C3%B6mer-seyfettinin-bazi-makalelerinde-dil-ile>
 - <http://www.tdk.gov.tr/> (Büyük Türkçe Sözlük)
 - <http://lugatim.com/>
 - <https://www.edebiyatogretmeni.org/>
 - <https://www.turkcenindirilisi.com/sozluk/durdane-s2211.html>
 - http://turkoloji.cu.edu.tr/pdf/omer_seyfettin.pdf
-